

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Den Eerweerdighsten Vader in Godt, Ende Heere Heere Ioannes Le Mire,
Bischop Van Antwerpen. alle gheluck ende saligheydt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

3

DEN EERWEERDIGHSTEN
VADER IN GODT, ENDE HEERE
HEERE IOANNES LE MIRE,
BISCHOP VAN ANTWERPEN.
alle gheluck ende saligheydt.

L-foo, Eervveerdighste Heere, nu o-
uer een iaer by mijn Heere den Do-
ctor in H. Godtheydt Guilielmus
Estius in't licht ghebraght is de schoone ende
stichtige historie van sommighe Martelaeren
vā onsen tijdt, vvesende Religieusen eñ ghee-
stelijcke personen, meesten-deel Minder-
broeders vā Gorcom in Hollandt, die in't be-
ginfel van dese op-gersene troublen deur de
vvreedtheydt der ketteren gemartirizeert zijn
inden Briel; vvaer in de veur-seyde auteur seer
groote neerstigheydt eñ eenen profijtelijcken
arbeydt heeft ghedaen, ghelijck V. E. uyt het
lesen der seluer historien in't Latijn vvel heeft
connen mercken. Soo is ghevvest de begeerte
eñ bevel van mijnen E. Ouersten P. Arnoldus
Estius saliger (in sijnen tijde minister Prouin-
ciael van onser Ordé, V. E. seer vvel bekendt,
die gelijk te hopē is, nu met de H. Martelaers
rustet in Gode den Heere) dat ick niet tegen-
staende mijn onbequamigheydt de selue hi-
storie soude ouer-settē uyt den Latijne in on-
se Neder-landtsche Duytsche tale. Niet alleē

4
om dat de selue historie comende inde hande
vande gemeynte die gheen Latijn en verstaē,
de memorie der veursz Martelaeren mogh-
te meer verbreydt en verclaert vvorden, die
anders-sins by langheydt vā tijde by-naer heel
verdonckert vvas: maer op dat oock daer-en-
bouen de vruchten der seluer historien ouer-
vloediger inde gemeynte soudē mogē vvesen.
VVant het vvel te hopen en te betrouven is,
ghelijck de exempelen groote cracht hebben
om der menschen herten te trecken en te be-
vvegen, dat deur het lesen, en als veur ooghen
te sien; soo inde H. Martelaers de verduldighe
vromigheydt in allen hun lijdē veur de God-
vruchtigheydt; als in hunne vervolghers den
onversadelijkē bloed-dorst en vvreedheydt,
vele menschē die op-recht zijn in't H. Catho-
lijck gelooue sullen te meer versterckt en ghe-
courageert vvorden, om te volgen al-sulcken
schoone exempelen, en veur den naem des
Heeren alle verdriet gheerne te verdragen.
Andere oock die noch tvvantelen, en niet seer
vast ghefondeert en zijn in't ghelooue, sullen
mogen beter en vaster fundament nemē, dan
sy tot noch toe gehadt hebben. De gene oock
die nu eylacen af-ghevveken en verdoolt zijn,
ist dat sy sonder passien dese vvaerachtige hi-
storie vvillen deur-lesen, sullen moeten in hun
seluen beschaemt vvorden, siende de groote
tyrannie en on-menschelijckheydt van hunne
veur-

5
veur-saten in't gelooue, teghen de ghene daer
sy niet dan goedt en deughdt van ontfanghen
en hadden. Sulcks dat sy voort-aen de Ca-
tholijcken niet en deruen blameren van eeni-
ghe vvreedheydt: aen-ghesien dat sy noyt en
sullen metter vvaerheydt connen doen blijc-
ken, dat de Catholijcken yemanden om sijn
valsch ghelooue ghevanghen zijnde, al-foo
souden hebben ghepersequeert, en onmen-
schelijck ghehandelt, als men met dese hey-
lige Martelaerē heeft gedaen. Behaluen noch
meer andere vruchten die de goedt-vvillighe
Lesers uyt dese historie sullen mogē trecken.

Hebbende dan deur de gracie Godts, ende
by-stādigheyd der H. Martelaeren, naer mijn
cranck vermoghen dit stuck vvercks der ghe-
hoorsaemheydt ten eynde gebraght; en foc-
kende eenen bequaemen Patroon, dien ick
t'selue soude moghen dediceren en op-
dra-ghen, op dattet met meerder auctoriteyt en
ghevught moghte comen inde handen der
goeder Catholijckē: Soo ben ick vā verschey-
dene goede vrienden, soo Religieusen onser
Orden, als andere, aen-ghestouvt ghevveest,
om t'selue uvve E. te presenteren. Eenf-deels
om de goede kennisse en vriendschap die V.
E. heeft met den principaelen Aucteur deser
Historien mijn Heere den Doctor Estius, ende
eer-tijds gehadt heeft, met sijnen veur-sey-
den broeder P. Arnoldus Estius saligher ghe-

dachten : eenf-deels oock om dat V. E. al- nu by bedvvangh gestelt vvesende aen t'roer van het schip der Antvverpscher kercken, de selue veur- spoedelijck zijt regerende. Op dat v schaepkens vvoonende ende vveydende als opde frontieren van het quartier der ketteren, ende dick-vvils met hun handelende, uyt dese historie der seluer ketteré quaden aerdt, ende haet teghen de Catholijcken, sonderlinghe teghen de geestelijckheydt ende dienaers des Heeren, moghten leeren kennen, ende den seluen kennende hen beter vvachten, ende oock in allen ghevalle hen ghereedt houden, om naer d' exempel van dese H. Martelaers alle leedt ende svvacrigheydt veur hunne religie vromelijck te verdraeghen.

Ende hoe vvvel ick gheen sunderlinghe kennisse noch ghemeynschap tot noch toe ghedadt en hebbe met V. E. ghelijck ick vvvel doë met V. E. broeder Heer ende Mr Ioos le Mire Licentiaet inde H. Godtheydt ende Pastoor van't Begijn-hof te Mechelen; ende dattet ouer-sulcks moghte schijnen vermetelijck van my ghedaen te vvesen, dat ick my soo stoutelijck soude derren adresseren aen V. E. om dese cleyne presentatie te doen: nochtans ben ick soo vvvel onder-richt van V. E. oodt-moedigheydt, ghespraeksaemheydt, ende hertelijckheydt; oock vande sonderlinghe affectie die V. E. al-tijdt ghedragen hebt

7
hebt ende noch dragende zijt tot onse H. Or-
den der Minder-broeders , dat ick niet ghe-
tvvijfelt en hebbe , oft V. E. soude doen naer
de vermaeninghe vanden Roomschen Cato :

*Exiguum munus cum dat tibi pauper amicus,
Accipito placide, plenè & laudare memento.*

Als eene arme vriendt een cleyn gifte pre-
senteert ,

Siet dat ghy die prijft , ende vriendelijck
accepteert .

Soo sal dan V. E. belieuen naer v gevvoone-
lijke beleeftheydt mijn stoutigheydt te ver-
gheuen; ende ontfanghende dese mijne oodt-
moedighe presentatie , de selue in dancke te
nemen : betrouvende , dat Godt de milde
verghelder van alle goede vvercken de selue
V. E. sal deelachtigh maecten van alle het
goedt dat deur dese Historie metter gracie
Godts sal gheschieden. Den vvelcken ick bid-
de V. E. te vvillen langhe ghesparen in veur-
spoedige ghesondtheydt ende saligh gouver-
nement van uve goede ghemeynthe . VVt
ons Conuent der Minder-broeders te Me-
chelendesen XI. Octob. M. DCIV.

*V. E. oodt-moedigh dienaer
B. VVillem Spoel-bergh,
Minder-broeder.*